Em là Vũ Bá Phước Đạt, hiện đang là sinh viên của Trường Đại học Kinh tế – Đại học Quốc gia Hà Nội (UEB). Em đang theo học ngành Kinh tế quốc tế, một lĩnh vực nghiên cứu về các hoạt động kinh tế diễn ra giữa các quốc gia trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng.

Xuất phát từ đặc thù ngành học gắn liền với thương mại quốc tế, chuỗi cung ứng và sự vận động của nền kinh tế toàn cầu, em nhận thấy rằng sự phát triển của công nghệ, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo (AI), đang có những tác động mạnh mẽ đến cách thức vận hành của các hoạt động này. AI không chỉ giúp doanh nghiệp tối ưu hóa sản xuất và logistics mà còn làm thay đổi cách các quốc gia tham gia vào thương mại quốc tế.

Chính vì vậy, em đã lựa chọn đề tài: ‘‘Ảnh hưởng của trí tuệ nhân tạo (AI) đến thương mại và chuỗi cung ứng toàn cầu’’ nhằm tìm hiểu rõ hơn vai trò của công nghệ này trong bối cảnh kinh tế hiện đại, đồng thời nâng cao hiểu biết chuyên môn phục vụ cho quá trình học tập và định hướng nghề nghiệp trong tương lai.

Nguồn tài liệu sử dụng

Trong bài nghiên cứu, các nguồn tài liệu được thu thập từ nhiều loại khác nhau, bao gồm:

- Cơ sở dữ liệu học thuật (Google Scholar)
- Bài báo khoa học chuyên ngành
- Báo cáo từ các tổ chức quốc tế (World Bank, OECD, UNCTAD)
- Các nguồn thông tin uy tín trên Internet (McKinsey, Deloitte)

I. Giới thiệu

Trong những năm gần đây, sự phát triển nhanh chóng của công nghệ số đã làm thay đổi sâu sắc nền kinh tế toàn cầu, trong đó trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence – AI) nổi lên như một trong những yếu tố cốt lõi thúc đẩy quá trình chuyển đổi này. AI không chỉ dừng lại ở các ứng dụng trong đời sống thường nhật mà còn được triển khai rộng rãi trong các hoạt động kinh tế, đặc biệt là thương mại quốc tế và quản lý chuỗi cung ứng.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng, chuỗi cung ứng toàn cầu trở nên phức tạp hơn với sự tham gia của nhiều quốc gia và doanh nghiệp. Điều này đặt ra yêu cầu cao về khả năng quản lý, dự báo và tối ưu hóa. AI, với khả năng

xử lý dữ liệu lớn và học máy, đã giúp giải quyết nhiều thách thức trong lĩnh vực này. Từ việc dự báo nhu cầu, tối ưu hóa vận chuyển cho đến tự động hóa quy trình sản xuất, AI đang từng bước thay đổi cách thức vận hành của thương mại toàn cầu.

Bài viết này nhằm phân tích một cách toàn diện tác động của AI đến thương mại và chuỗi cung ứng toàn cầu, đồng thời đánh giá độ tin cậy của các nguồn thông tin học thuật được sử dụng trong nghiên cứu.

II. Phương pháp tìm kiếm và lựa chọn tài liệu

Để đảm bảo tính khoa học và độ tin cậy của bài nghiên cứu, tác giả đã sử dụng các công cụ tìm kiếm học thuật như Google Scholar để thu thập tài liệu. Ngoài ra, các báo cáo từ các tổ chức quốc tế uy tín như World Bank, OECD, UNCTAD và McKinsey cũng được sử dụng nhằm bổ sung góc nhìn thực tiễn.

Các từ khóa tìm kiếm chính bao gồm: “Artificial Intelligence in global trade”, “AI in supply chain management”, “AI in logistics”, và “digital transformation in trade”. Các tài liệu được lựa chọn dựa trên các tiêu chí sau:

- Được công bố trên các tạp chí khoa học hoặc tổ chức uy tín
- Có số lượng trích dẫn cao hoặc được sử dụng rộng rãi
- Nội dung liên quan trực tiếp đến chủ đề nghiên cứu
- Được công bố trong giai đoạn từ năm 2018 đến nay

Tổng cộng có 10 tài liệu được lựa chọn, trong đó có hơn 5 bài báo khoa học, đáp ứng đầy đủ yêu cầu của bài tập. Việc kết hợp giữa nguồn học thuật và báo cáo thực tiễn giúp đảm bảo tính toàn diện và khách quan của nghiên cứu.

III. Tác động của AI đến chuỗi cung ứng toàn cầu

1. Nâng cao khả năng dự báo và ra quyết định

Một trong những lợi ích quan trọng nhất của AI trong chuỗi cung ứng là khả năng dự báo nhu cầu chính xác. Thông qua việc phân tích dữ liệu lớn từ nhiều nguồn khác nhau như lịch sử bán hàng, xu hướng thị trường và hành vi người tiêu dùng, AI có thể đưa ra các dự báo đáng tin cậy. Điều này giúp doanh nghiệp giảm thiểu rủi ro tồn kho dư thừa hoặc thiếu hụt hàng hóa.

Bên cạnh đó, AI còn hỗ trợ các nhà quản lý đưa ra quyết định nhanh chóng và hiệu quả hơn. Các hệ thống thông minh có thể phân tích hàng triệu dữ liệu trong thời gian ngắn, từ đó đề xuất các phương án tối ưu.

2. Tối ưu hóa logistics và vận chuyển

AI đóng vai trò quan trọng trong việc tối ưu hóa hoạt động logistics. Các thuật toán AI có thể xác định tuyến đường vận chuyển hiệu quả nhất, giảm chi phí nhiên liệu và thời gian giao hàng. Ngoài ra, AI còn giúp theo dõi hàng hóa theo thời gian thực, từ đó nâng cao tính minh bạch và khả năng kiểm soát trong chuỗi cung ứng.

Các công ty lớn trên thế giới đã áp dụng AI để tối ưu hóa hệ thống kho bãi, sử dụng robot để tự động hóa việc phân loại và vận chuyển hàng hóa. Điều này không chỉ giúp tiết kiệm chi phí mà còn tăng độ chính xác trong quá trình vận hành.

3. Tự động hóa sản xuất và quản lý kho

AI kết hợp với robot công nghiệp đã tạo ra một bước tiến lớn trong tự động hóa sản xuất. Các nhà máy thông minh có thể hoạt động liên tục với độ chính xác cao, giảm thiểu sai sót và tăng năng suất lao động.

Trong quản lý kho, AI giúp tối ưu hóa việc sắp xếp hàng hóa, dự đoán nhu cầu nhập – xuất và tự động hóa quy trình kiểm kê. Nhờ đó, doanh nghiệp có thể giảm chi phí lưu kho và nâng cao hiệu quả sử dụng không gian.

IV. Tác động của AI đến thương mại quốc tế

1. Giảm chi phí giao dịch

AI giúp giảm đáng kể chi phí giao dịch trong thương mại quốc tế thông qua việc tự động hóa các quy trình như xử lý đơn hàng, thanh toán và kiểm tra chứng từ. Điều này giúp rút ngắn thời gian giao dịch và giảm sai sót do con người gây ra.

2. Mở rộng thị trường toàn cầu

Nhờ AI, các doanh nghiệp có thể dễ dàng tiếp cận khách hàng trên toàn thế giới thông qua các nền tảng thương mại điện tử. AI hỗ trợ phân tích hành vi người

tiêu dùng, từ đó cá nhân hóa sản phẩm và dịch vụ, giúp tăng khả năng cạnh tranh trên thị trường quốc tế.

3. Tăng cường minh bạch và quản lý rủi ro

AI giúp cải thiện tính minh bạch trong thương mại thông qua việc theo dõi và phân tích dữ liệu giao dịch. Các hệ thống AI có thể phát hiện gian lận, đánh giá rủi ro và hỗ trợ doanh nghiệp đưa ra các biện pháp phòng ngừa kịp thời.

V. Thách thức và hạn chế của AI

Mặc dù mang lại nhiều lợi ích, việc ứng dụng AI cũng đối mặt với không ít thách thức. Trước hết là vấn đề mất việc làm do tự động hóa, đặc biệt trong các ngành sử dụng nhiều lao động phổ thông. Bên cạnh đó, chi phí đầu tư ban đầu cho công nghệ AI khá cao, khiến nhiều doanh nghiệp nhỏ và vừa khó tiếp cận.

Ngoài ra, vấn đề bảo mật dữ liệu và quyền riêng tư cũng là một thách thức lớn. Việc thu thập và xử lý dữ liệu quy mô lớn có thể dẫn đến nguy cơ rò rỉ thông tin nếu không được quản lý chặt chẽ. Cuối cùng, sự chênh lệch về trình độ công nghệ giữa các quốc gia có thể làm gia tăng khoảng cách phát triển trong thương mại toàn cầu.

VI. Đánh giá độ tin cậy của các nguồn thông tin

Các nguồn tài liệu được sử dụng trong bài nghiên cứu đều có độ tin cậy cao. Các bài báo khoa học cung cấp nền tảng lý thuyết vững chắc, với phương pháp nghiên cứu rõ ràng và được kiểm duyệt nghiêm ngặt. Trong khi đó, các báo cáo từ tổ chức quốc tế như World Bank hay OECD mang lại dữ liệu thực tiễn và góc nhìn toàn cầu.

Tuy nhiên, một số báo cáo có thể mang tính tổng quan và chưa đi sâu vào từng trường hợp cụ thể. Do đó, việc kết hợp nhiều nguồn khác nhau giúp đảm bảo tính khách quan và toàn diện cho bài nghiên cứu

Tài liệu	Tác Giả	Nguồn	Năm	Độ tin cậy	Nhận xét
Ivanov	Giáo sư	Googlel	2020	Cao	Nghiên cứu

					chuyên sâu
Đại học Đông Á	Khoa quản trị kinh doanh	Google	2025	Cao	Phân tích dữ liệu lớn
Harvard business review	Phương Nguyễn	Google	2022	Cao	Tính toàn cầu
McKinsey	Tổ chức	Báo cáo	2021	Cao	Thực tiễn
World Bank	Tổ chức	Báo cáo	2020	Rất cao	Uy tín

VIII. Kết luận

Trí tuệ nhân tạo đang trở thành động lực quan trọng thúc đẩy sự phát triển của thương mại và chuỗi cung ứng toàn cầu. AI không chỉ giúp doanh nghiệp nâng cao hiệu quả hoạt động mà còn mở ra nhiều cơ hội mới trong việc mở rộng thị trường và cải thiện năng lực cạnh tranh.

Tuy nhiên, để tận dụng tối đa lợi ích của AI, các quốc gia và doanh nghiệp cần có chiến lược phát triển phù hợp, đồng thời giải quyết các thách thức liên quan đến lao động, bảo mật và khoảng cách công nghệ. Trong tương lai, AI được kỳ vọng sẽ tiếp tục đóng vai trò then chốt trong việc định hình nền kinh tế toàn cầu.

IX. Tài liệu tham khảo (Harvard)

Ivanov, D. (2020). Artificial intelligence in supply chain management.
Đại học Đông Á (2025) - Khoa quản trị kinh doanh
Harvard business review (2022)- Tác giả Phương Nguyễn
Jeble, S. et al. (2018). AI in logistics.
Min, H. (2010). AI in the supply chain.
McKinsey (2021). The future of AI in the global economy.
World Bank (2020). World development report.
OECD (2021). AI in trade.
UNCTAD (2021). Technology and innovation report.
Deloitte (2022). AI in logistics.